

H A B E R L E R

Dr. LAWRENCE S. THOMPSON'UN
BİZİ İLGİLENDİREN NEŞRİYATI

Amerika'da Kentucky Üniversite Kütüphanesi Müdürü dostumuz Dr. Lawrence S. Thompson'un Türk kütüphaneciliği hakkında muhtelif dergilerde yaptığı neşriyat hakkında bültenimizin I. cildinde malûmat vermiştik (I. cilt, 2. sayı, sahife 166-168). Dr. Thompson bu neşriyatına devam etmektedir. Bunlardan elimize geçmiş olanlar hakkında aşağıda malûmat veriyoruz :

Bu etüdlerin birincisi *The libraries of Turkey* başlığı altında *The Library Quarterly*'nin 22. cildinin 3. sayısında (1952 temmuz) neşrolunmuş ve ayrı basım halinde de yayımlanmıştır. Bu 15 sahifelik etüdünde Dr. Thompson, Türk kütüphaneleri ve Türk kütüphaneciliği hakkında Amerikalı meslekdaşlarına kıymetli malûmat vermektedir.

Dr. Thompson'un diğer bir etüdü *Notes on Turkish Bibliography* başlığı altında *Papers of the Bibliographical Society of Amerika*'nın 46. cildinin 2 . sayısında (1952) neşrolunmuş ve bu etüd de ayrı basım halinde basılmıştır.

Dr. Thompson'un bizi ilgilendiren en yeni makalesi *The Library Quarterly*'nin 24 . cildinin 2. sayısında (nisan 1954) neşrolunmuştur. Makalenin başlığı şudur : *Awakening Library Consciousness in the Middle East*. Bu 15 sahifelik etüdünde Dr. Thompson Yakın Şark memleketlerinde ve bu arada Türkiyede kütüphaneciliğin ve kütüphanelerin tarihi ve bugünkü durumları üzerinde bilgiler vermekte ve Türk kütüphanelerinde son yıllarda görülen gelişmeden stayişle bahsetmektedir. Etüdün büyük bir kısmı Türkiyeye tahsis edilmiştir.

YABANCI MEMLEKETLERDE KÜTÜPHANECİLİK TAHSİLİ YAPANLAR VEYA STAJ GÖRENLER

Halen (Haziran 1954 başlangıcı) yabancı memleketlerde kütüphanecilik tahsili veya stajı yapmakta olanlarla 4489 sayılı kanun hükümlerine göre bilgi, görüş ve ihtisaslarını arttırmakta bulunan meslekdaşlarımız şunlardır :

Yıldız Sanal : Marrif Vekâleti tarafından kütüphanecilik tahsili yapmak üzere 1416 sayılı kanun hükümlerine göre 1954 başlarında Almanya'ya gönderilmiştir. Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olan Yıldız Sanal, Almanya'da dört sene kalacaktır.

Abdullah Durukal : Maarif Vekâleti tarafından kütüphanecilik tahsili yapmak üzere ve 1416 sayılı kanun hükümlerine göre 1954 başlarında

İngiltere'ye gönderilmiştir. Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih bölümünden mezun olan Abdullah Durukal İngiltere'de dört sene kalacaktır.

Gerek Yıldız Sanal ve gerekse Abdullah Durukal, Avrupa müsabaka imtihanını kazanmışlardır.

Abdülkadir Salgır : Millî Kütüphane Uzmanlarından olan bu meslekdaşımız, kazandığı bir Fulbright bursundan faydalanarak bir yıldır Amerika'nın Washington eyaletinde kütüphanecilik staj ve ihtisası yapmaktadır. Kendisi temmuz 1954 başında Millî Kütüphanedeki vazifesine dönecektir.

İlhan Kum : Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi kütüphanecilerinden olan İlhan Kum Amerika'nın Kentucky Üniversite Kütüphanesinde **vazife** almıştır. İki senedir burada çalışmaktadır. Meslekdaşımız, bu vazifenin kendisine temin ettiği gelirle aynı zamanda Kentucky Üniversitesinde kütüphanecilik tahsili yapmakta ve Master derecesi almaya çalışmaktadır.

Melâhat Ahıskalı : Ankara Amerikan Kütüphanesi kütüphanecilerinden olan bu meslekdaşımız da İlhan Kum'un şartlarıyla Kentucky'de kütüphanecilik tahsili yapmaktadır.

Remiye Özkul : Millî Kütüphane kütüphanecilerinden olan bu meslekdaşımız Türk-İrak kültür anlaşması gereğince temin edilen burslardan faydalanılarak Maarif Vekâleti tarafından 4489 sayılı kanun hükümlerine göre iki yıl süre ile Bağdat'a gönderilmiştir (29 mart 1954). Remiye Özkul Bağdat Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Arap Dili ve Edebiyatı üzerinde ihtisas yapacak ve dönüşünde Millî Kütüphanenin Şark eserleri bölümünde vazife alacaktır. Kendisi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Klâsik Şark Dilleri bölümünden mezundur.

Münevver Okur : Millî Kütüphane Kütüphanecilerinden olan bu meslekdaşımız, Türk-İrak anlaşması gereğince temin edilen burslardan faydalanılarak Maarif Vekâleti tarafından 4489 sayılı kanun hükümlerine göre iki yıl süre ile Bağdat'a gönderilmiştir (29 mart 1954). Münevver Okur Bağdat Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Arap Dili ve Edebiyatı üzerinde ihtisas yapacak ve dönüşünde Millî Kütüphanenin Şark eserleri bölümünde vazife alacaktır. Kendisi İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezundur.

İsmet Parmaksızoğlu : Maarif Vekâleti Kütüphaneler mütehasssısı (eski vazifesi İstanbul Ragıp Paşa Kütüphanesi Müdürü) İsmet Parmaksızoğlu da Türk-İrak Kültür anlaşması gereğince temin edilen burslardan faydalanılarak Maarif Vekâleti tarafından 4489 sayılı kanun hükümlerine göre iki yıl süre ile Bağdat'a gönderilmiştir (8 Nisan 1954). Bu meslekdaşımız da Bağdat Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Arap dili ve edebiyatı üzerinde

ihtisas yapacaktır. İsmet Parmaksızoğlu İstanbul Edebiyatı Fakültesi Tarih bölümü mezunlarından.

Ferdane Bezci : İstanbul Bayazıt Umumi Kütüphanesi memurlarından olan ve İstanbul Edebiyat Fakültesi Türkoloji bölümünden mezun bulunan bu meslekdaşımız da Türk-İrak kültür anlaşması gereğince temin edilen burslardan faydalanılarak Maarif Vekâleti tarafından 4489 sayılı kanun hükümlerine göre iki yıl süre ile Bağdat'a gönderilmiştir (8 Nisan 1954). Ferdane Bezci de diğer üç arkadaşı ile birlikte Bağdat Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Arap Dili ve Edebiyatı üzerinde ihtisas yapacaktır.

İrfan Dönmez : Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş şubesi mezunlarından olan ve iki yıl süre ile Millî Kütüphanenin Mikروفilm Atalyesinde vazife gören İrfan Dönmez, mikروفilm tekniği ve renkli fotoğraf üzerinde ihtisas yapmak üzere Maarif Vekâleti tarafından 4489 sayılı kanun hükümlerine göre Londra'ya gönderilmiştir. İrfan Dönmez halen Londra'da Kodak müesseselerinde çalışmaktadır.

ADNAN ÖTÜKEN'İN AMERİKA SEYAHATI

Millî Kütüphane Müdürü ve Güzel Sanatlar Umum Müdür Vekili Adnan Ötügen, Amerika Hariciyesinin dâvetiyle Amerikan Kütüphanelerinde ve Güzel sanatlar müesseselerinde tetkikler yapmak üzere 30 eylül 1953 tarihinde uçakla Amerika'ya gitmiş ve iki ay süren bir inceleme gezisinden sonra 12 aralık 1953 tarihinde memlekete dönmüştür. Adnan Ötügen Washington, Rochester, Buffalo, Ann Arbor (Michigan), Chicago, Urbana, Lexington, Frankfort, Louisville ve New York şehirlerinde 40 tan fazla çeşitli kütüphaneyi ve birçok güzel sanatlar müessesesini ziyaret etmiştir. Bilhassa Washington'da Amerika'nın Millî Kütüphanesi olan Congress Library'nin muhtelif servislerinde 16 gün kalan Adnan Ötügen, Kongre Kütüphanesi ile Millî Kütüphanemiz arasında işbirliği, personel ve kitap mübadelesi mevzularında anlaşmalar akdetmiştir. Millî Kütüphanemizle Kongre Kütüphanesi arasındaki neşriyat mübadelesi işine bilfiil başlanmış bulunmaktadır. Personel mübadelesine ait haber aşağıda ayrı bir başlık altında verilmiş bulunuyor.

MİLLÎ KÜTÜPHANEMİZLE AMERİKAN MİLLÎ KÜTÜPHANESİ ARASINDA PERSONEL MÜBADELESİ

Millî Kütüphane Müdürü Adnan Ötügen'in Amerika seyahati ve Kongre Kütüphanesini ziyareti sırasında kararlaştırılmış olduğu veçhile Millî Kütüphanemizle Amerika Millî Kütüphanesi arasında personel mübadelesi işine başlanmak üzeredir. Kongre Kütüphanesinden Miss Cecile Craig iki yıl müddetle ve Millî

Kütüphanede çalışmak üzere Türkiyeye gelecek, buna mukabil Millî Kütüphane kütüphanecilerinden Neclâ Çuhadaroğlu iki yıl müddetle Kongre Kütüphanesinde Türkçe eserlerin tasnifi işiyle meşgul olmak üzere Amerikaya gönderilecektir.

M. RAUX MEMLEKETİNE DÖNDÜ

Millî Kütüphane Bibliyografya Enstitüsünü kurmak üzere Unesco Merkezi tarafından teknik yardım çerçevesi dahilinde 1952 martında memleketimize gönderilmiş olan Fransız Millî Kütüphanesi Konservatörlerinden M. Henri F. Raux, Millî Kütüphanede iki yıl devam eden başarılı ve aktif çalışmalarını tamamlayarak vazifesini bitirmiş ve 7 mart 1954 tarihinde memleketine dönmüştür. Millî Kütüphaneye büyük hizmetlerde bulunan Bibliyografya Enstitümüzün kurucusu şerefine Ankara'dan ayrılmasından önce Maarif Vekili Prof. Rıfkı Salim Burçak tarafından (3 Mart 1954 günü) Millî Kütüphanede bir kokteyl parti verilmiş ve bu partide M. Raux'ya Vekil tarafından kıymetli bir hâtura da sunulmuştur. Ayrıca Bibliyografya Enstitüsü mensuplarıncâ mütehasısına Ankara'da Modern Palasta bir akşam yemeği, (6 Mart 1954), Unesco Türkiye Millî Komisyonu tarafından Unesco Bürosunda 5 Mart 1954 te bir kokteyl parti verilmiştir. Bütün bu toplantılarda M. Raux'nun çalışmalarını ve başarılarını öven konuşmalar yapılmıştır. Bunlardan birini, Unesco Türkiye Millî Komisyonu Genel Sekreteri B. Vedit Uzgören tarafından Unesco Bürosunda yapılan konuşmanın Fransızca metnini bültenimizde neşrediyoruz :

"Mesdames, Messieurs,

J'ai l'honneur de vous saluer au nom du Président de notre Commission nationale turque pour l'Unesco et de vous remercier pour la part que vous avez bien voulu prendre à cette réunion tenue en l'honneur de Monsieur Henri F. Raux, à l'occasion de son départ pour la France.

Au nom de mes collègues et aussi permettez-moi de le faire, en votre nom, je me dois de remercier avec un plaisir et une affection particulière, un représentant de la solide méthode française dans le domaine de la Bibliographie.

M. Raux a été dans notre Bibliothèque Nationale à Ankara le créateur d'un Centre Bibliographique qui est appelé à jouer un rôle important dans les échanges scientifiques et culturels.

La Commission nationale turque se félicite d'avoir eu, il ya deux ans, l'initiative de demander, dans le cadre de l'Assistance Technique, la création d'un tel Centre qui, grâce à la personnalité de M. Raux est devenu le foyer de la Science Bibliographique.

Nous espérons que son fondateur, qui appartient à l'une des plus illustres institutions de l'Occident, je veux dire la Bibliothèque Nationale de Paris, reviendra bientôt pour veiller au développement de ce Centre qui lui doit tout.

A cette occasion, je me dois de remercier également M. Ötügen, qui a pris une part très active à la création de notre Centre Bibliographique.

Qu'il me soit enfin, permis de rendre grâce à l'Unesco, qui a su nous envoyer un spécialiste tel que M. Raux, qui représente éminemment les qualités hautement intellectuelles d'un

pays qui est appelé comme toujours, à jouer un rôle capital dans les relations humaines et intellectuelles."

M. Raux'nun bir biyografisini bültenimizin I. cildinde neşretmiştik. (Cilt I, sayı 2, sahife 150). Ayrıca aynı sayıda M. Raux'nun (Türkiyenin Bibliyografya alanındaki ihtiyaçlarının karşılanması ve Türk Millî Bibliyografya Enstitüsü) başlıklı bir yazısını da yayımlamıştık (Cilt I, sayı 2, sahife 120-133). Bu sayımızda da Millî Kütüphane Bibliyografya Enstitüsünün çalışmalarını ve hangi sahalarda ne gibi işler yaptığını belirten bir metni aşağıda neşrediyoruz :

MİLLÎ KÜTÜPHANE BİBLİYOGRAFYA ENSTİTÜSÜ

Bibliyografya Enstitüsü 1952 yılında Unesco'nun desteği ile Ankara'da Millî Kütüphanede kurulmuştur. Gayesi, ilmî çalışmanın ihtiyacı gösterdiği dokümanı arayıcıya temin etmek suretiyle ilmî araştırmayı kolaylaştırmaktır. Bu gayeyi gerçekleştirebilmek için aşağıdaki hususları yerine getirmeye çalışır :

1- Bibliyografik faaliyetleri millî ölçüde merkezileştirmek ve memleket dahilinde yayımlanmış olup herhangi bir ehemmiyeti haiz olan her türlü dokümanın (kitap, makale, periyodik, resmî ve idarî neşriyet, harita v. s.) muntazaman neşredilen repertuvarlarla tespitini temin etmek.

2- Türkiyede, kütüphanelerde ve muhtelif müesseselerde mevcut dokümanın bulunmasını ve bunlardan istifadeyi temin etmek ve bu maksatla memleket ölçüsünde toplu kataloglar hazırlamak; gayesine hizmet eden her müessese ile tam bir işbirliği sağlamak.

3- Türkiyede bulunmayan dokümanı arayıcının kolaylıkla ve az masrafla temin etmesine imkân vermek ve bu maksatla yabancı memleketlerden makalelerin mikrofilm veya fotokopilerini veya milletlerarası iare yoluyla kitapların kendisini getirtmek.

4- İdarî müesseseler, ilmî araştırma merkezleri ve hususi şahıslar hesabına olmak üzere, bunların çalışmalarının icabettireceği bibliyografik araştırmaları yapmak.

Bibliyografya Enstitüsü Millî Kütüphaneye ait binanın içinde kurulmuştur ve Millî Kütüphanenin koleksiyonlarından istifade eder (Millî Kütüphanede halen 200 bin cilt kitap ve muntazaman gelmekte olan 2000 periyodik mevcuttur).

Ayrıca Enstitü muhtelif bilim dallarını ilgilendiren birkaç yüz bibliyografik repertuvara ve belli başlı yabancı memleketlerin millî bibliyografyalarına sahiptir.

Bibliyografya Enstitüsü Millî Kütüphaneye ilmî yönden bağlı diğer bir müesses olan Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğü ile daimi bir işbirliği halinde çalışır ve bu Müdürlüğün yayımladığı Türkiye Bibliyografyasını "Türkiye Makaleler Bibliyografyası" adı verilen ve belli başlı Türk periyodiklerini tarayan bir bibliyografya ile tamamlar. Türkiye Makaleler Bibliyografyası ayda bir çıkar, fakat şimdiye kadar baskı v. s. zaruretleri dolayısıyla bazı fasikülleri birleştirmek zarureti hasıl olmuştur. Taranan periyodiklerin sayısı halen 280 dir. Bu neşriyat, ilmî araş-

tırmaya, teknik inkişafa veya memleketin ekonomik gelişmesine yardım edebilecek her makaleyi toplar. Böylece en belli başlı dokümantasyon kaynağı olan ve birçok memleketlerde hâlâ ihmâl edilen periyodikler, memleketimizde ilmi çalışmaya arz edilmiş demektir.

Enstitünün bu bibliyografyayı neşreden bölümünden başka ayrı iki bölümü daha vardır. Bunlardan biri toplu kataloglar hazırlar. Diğeri hakiki mânasiyle dokümantasyonla uğraşır.

Toplu katalog sahasında Bibliyografya Enstitüsü şimdiye kadar iki ayrı teşebüste bulunmuştur :

a) "Türk kütüphanelerinde mevcut yabancı memleketlerde yayımlanmış periyodiklerin toplu kataloğu"

Bu katalogla memleketin 8000 den fazla bir sayıya varacak kadar geniş ölçüde, fakat çok dağınık olan yabancı dildeki periyodikleri tespit edilmiş demektir. Katalogun birinci basımı fişler üzerine hazırlanmış ve Türkiyenin belli başlı kütüphanelerine dağıtılmıştır. Bu basım 58 kütüphanenin periyodik koleksiyonlarını havidir. Enstitü iştirak eden kütüphaneler koleksiyonlarında hasıl olan değişiklikleri kaydeder ve katalogun biri alfabetik, diğeri milletlerarası onlu tasnif sistemi ile mevzulara göre sıralanmış olan iki nüshası, muayyen bir periyodığın hangi sayılarının hangi kütüphanelerde bulunduğu veya muayyen bir ilim dalında hangi kütüphanelerde hangi periyodiklerin mevcut olduğu hakkında sarih malûmar vermeğe imkân verir. Katalogun ikinci bir basımı hazırlanmaktadır. Bu basım kitap halinde yayımlanacak ve böylece geniş ölçüde dağıtılması imkânı hâsıl olacaktır.

b) "Türkiye kütüphanelerine son zamanlarda temin edilen yabancı dildeki eserlerin toplu kataloğu"

Bugün hiçbir kütüphane, yalnız kendi ihtisas sahasına münhasır dahi olsa, yabancı dil neşriyatın bütününe toplayabilme iddiasında bulunamaz. Bu sebeple yabancı dil neşriyatı temin etme hususunda muhtelif kütüphaneler arasında bir işbirliği tesisi zaruridir. Bu suretle muhtelif kütüphaneler birbirinin aynı olan eserlerle dolmaz, fakat birinde bulunmayan bir eseri bir başka kütüphanede bulmak kabil olur.

Bu işbirliğinin ilk adımı muhtelif kütüphanelerin son zamanlarda edindikleri yabancı dil neşriyatın toplu kataloğunu yapmaktır. Bu katalog her zaman son durumu göstermeli ve muntazam fasıllarla yayımlanmalıdır. Bu suretle okuyucuyu bir tek kütüphane yerine birçok kütüphaneden istifade ettirme yolu bulunmuş ve ayrıca kütüphanelerin satın alma hususunda takibedecekleri politika ayarlanmış olur.

Bu katalog Enstitüde fişler üzerinde mevcuttur ve kütüphanelerin daimi surette yeni kazançlarını bildirmeleri sayesinde her zaman en son durumu gösterir. Ayrıca her ay yayımlanacak olan bir bültênle bir ay evvel Türk Kütüphanelerine girmiş olan yabancı dil neşriyattan, iştirak eden kütüphaneler, muhtelif müesseseler ve ilgilenen her şahıs haberdar edilir.

Dokümantasyon servisi okuyucunun bibliyografik araştırmalarına yardım etmek, dokümantasyonla ilgili her türlü meseleyi tetkik etmek, muhtelif konular-

da kitaptan gayri her türlü dokümanı ihtiva eden dosyalar vücade getirerek okuyucunun suallerine süratle cevap verebilmek, yeni merkezler organize etmekle mükelleftir.

Bu bölüm Türkiye Dokümantasyon rehberi adında bir eser hazırlamaktadır. Bu rehber başta dokümantasyon mefhumu ve pratikte istifade yolları mevzuunda bir önsözden sonra memlekette mevcut kütüphane ve dokümantasyonla ilgili muhtelif müesseseler hakkında izahat verecek ve istifade yollarını gösterecektir. Enstitü, rehberi tamamlamak üzere gönderilecek her türlü malûmat için şimdiden müteşekkirdir.

Enstitünün muhtelif servislerinden istifade yolları

Millî Kütüphane Bibliyografya Enstitüsüne, yazılı olarak, Millî Kütüphane Bibliyografya Enstitüsü, Yenişehir Ankara-adresine, şifahî olarak mesai saatleri dahilinde veya telefonla, 23130 dan 38 numarayı istemek suretiyle müracaat edilebilir.

Enstitü şu hususlardaki müracaatlara cevap verir :

1) *Bibliyografik malûmat* : Herhangi bir eserin künyesinin tespiti, muayyen bir mevzuda müracaat edilecek bibliyografya ve müracaat kitaplarının tâyini ve gösterilmesi.

Uzun araştırmalara ihtiyaç göstermeyen malûmat parasız olarak temin edilir. Fakat uzun araştırmaları icabettiren hallerde hususi müessese ve şahıslardan çalışma saati başına 5 T. L. ücret alınır.

2) *Makale (istisnâî olarak kitap) mikrofilmi ve fotokopisi temini* :

Bunun için yazılı olarak müracaatta bulunmak ve makaleye ait şu hususları bildirmek lâzımdır:

- Müellif adı
- Makale adı
- Makalenin neşredildiği periyodığın adı
- Cilt sayısı
- Sayı numarası ve tarihi
- Kabil olduğu takdirde periyodikte makalenin bulunduğu kısmın ilk ve son sayfa numaraları

Temin edilen metnin ticarî maksatlarla kullanılmıyacağını taahüt etmek lâzımdır:

Mikrofilm bu işe tahsis edilmiş aletler vasıtasıyla okunur ve bu aletler her büyük kütüphanede mevcuttur. Metin bir makineye müracaat edilmeksizin doğrudan doğruya okunmak isteniyorsa, mikrofilm değil, fotokopi getirtmek lâzımdır.

Alınacak ücret : Türkiyede yapılan mikrofilmin poz adedi 10 kuruştur. (Bir pozda umumiyetle 2 sayfa bulunur). Yabancı memleketlere sipariş edilmiş olan mikrofilmler için mikrofilmi temin eden müessesenin faturası muhteviyatına göre hareket edilir. Umumiyetle negatif bir poz ücreti için istenen fiyat 10 kuruşla 20 kuruş arsında değişmektedir.

Fotokopi fiyatları istenen fotokopinin sayfa büyüklüğüne göre değişir. 21/27 ebadında bir sayfanın fotokopisi 100 kuruşa temin edilmektedir.

3) Türkiyede bulunmayan eserlerin yabancı memleketlerden iare yolu ile getirilmesi :

Bunun için eserin bibliyografik künyesi hakkında mümkün olduğu kadar tam malumat vererek(müellif ismi, kitap adı, yayımlandığı yer, yayımlandığı tarih) yazılı bir talepte bulunmak lâzımdır.

Bu yolla istenen kitaplar Enstitüye aşağı yukarı bir ayda gelir. Millî Kütüphanenin okuma salonunda veya bir başka kütüphanede okuyucu kitaptan bir ay müddetle istifade edebilir. Ödenecek ücret eserin geliş gidiş masrafıdır

4) Dokümantasyonla ilgili araştırmalar : Bu kısımda muayyen bir mevzuda çıkmış eserlerin bibliyografyasını yapmak, yabancı dildeki makaleleri tercüme etmek gibi hususlar mevcuttur. Bu çalışmalar için icabeden ücret husunda evvelden anlaşmak ve mutabık kalmak lâzımdır.

5) Toplu katalogları kullanma şekilleri : "Türkiye kütüphanelerindeki yabancı memleketlerde yayımlanmış periyodiklerin toplu katalogu" ile "Türkiye kütüphanelerine son zamanlarda temin edilen yabancı dil eserlerin toplu katalogu" Millî Kütüphanede okuyucunun istifadesine arz edilmiştir. Bu kataloglar muhteviyatından telefonla sormak suretiyle dahi istifade edilebilir.

Periyodiklere ait toplu katalogdan birer nüsha şu kütüphanelere dağıtılmıştır:

Millî Kütüphane	Ankara	Üniversite Kütüphanesi	İstanbul
Üniversite Kütüphanesi	"	Tıp Fakültesi	" "
Fen Fakültesi	"	Hukuk Fakültesi	" "
D. ve T. C. Fakültesi	"	Orman Fakültesi	" "
Siyasal Bilgiler	"	İktisat Fakültesi	" "
Hukuk Fakültesi	"	Bayazıt	" "
Tıp Fakültesi	"	Teknik Üniv. Merkez	"
Amerikan	"	Millî Kütüphane	İzmir

6) Neşriyat : Türkiye Makaleler Bibliyografyası ve Son yabancı dil kitap kazançları bülteni resmî müesseselere parasız olarak ve talep üzerine dağıtılır. Hususî müesseselere ve şahıslara mahsus aboneler için Enstitüye müracaat etmek lâzımdır.

BİBLİYOGRAFYA ENSTİTÜMÜZÜN YENİ MÜDÜRÜ :

BEHİRE ABACIOĞLU

Millî Kütüphanede Unesco yardımıyla kurulan ve Müdürlük vazifesi iki yıl süre ile mütehasıs M. Raux tarafından ifa edilen Bibliyografya Enstitüsünün Müdürlüğüne M. Raux memlektine avdet ettikten sonra Millî Kütüphane Kütüphanecilerinden Behire Abacioğlu getirilmiştir. Behire Abacioğlu, Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı 1950 yılı mezunlarından. Ayrıca Fakültenin Kütüphanecilik Kursunu da tamamlamıştır. 1950 den beri Millî Kütüp-

hanede vazife görmektedir. Bu arada Unesco tarafından verilen bir yıllık burstan da faydalanılarak Fransa'ya gönderilmiş, Paris'te Diplôme Supérieur de Bibliothécaire 'i başarı ile ikmal etmiş (temmuz 1953), avdetinde Bibliyografya Enstitüsünde mütehassis M. Raux ile birlikte çalışmıştır. Meslekdaşımız geçen sene Unesco'nun Milletlerarası Bibliyografya İstişari Komitesine - (Comité Consultatif International de Bibliographie) muhabir üye seçilmiştir. Değerli arkadaşımıza yeni vazifesinde başarılar dileriz.

Türk kütüphaneleri için umumi bir istihbarat servisi vazifesini de görecek olan Bibliyografya Enstitümüne kanuni ve resmî bir hüviyet vermek üzere gerekli kanun tasarısı hazırlanmaktadır.

MRS. LUCIA MOHOLY MEMLEKETİNE DÖNDÜ

Unesco Merkezi tarafından Millî Kütüphanedeki Mikrofilm arşivini düzenlemek üzere altı ay müddetle memleketimize gönderilmiş olan mütehassis Mrs. Lucia Moholy buradaki görevini bitirmiş, 28 haziran 1953 günü memleketi olan İngiltereye dönmek üzere Ankara'dan hareket etmiştir. Millî Eğitim Vekili Prof. Rıfki Salim Burçak, 24 haziran 1953 günü Millî Kütüphanede Mrs. Moholy şerefine bir çay vermiş ve mütehassisa bir hediye de takdim etmiştir.

Millî Kütüphanenin mikrofilm arşivini düzenleme işinde kendisinden pek çok istifade edilen bu değerli uzmanın bir biyografisini bültenimizin birinci cildinde neşretmiştik (Cilt 1, sayı 2, sahife 147 - 149).

Mrs. Lucia Moholy, 16 şubat 1954 günü saat 21.15 te Londra BBC radyosunda, Türkiye intibalarını, Türkiyedeki kütüphanecilik çalışmalarını anlatan bir konuşma yapmıştır. Mütehassısın konuşması Türkçe olarak okunmuş, sonda Mrs. Moholy Türkçe olarak Türkiyedeki meslekdaşlarına birkaç cümle ile hitabetmiştir.

GEORGES DUHAMEL MİLLÎ KÜTÜPHANEDE

Türk Hükümetinin davetlisi olarak memleketimize gelmiş olan çağdaş Fransız edibi Georges Duhamel 24 mart 1954 günü Millî Kütüphaneyi gezmiştir. O gün, G. Duhamel'in Millî Kütüphanede bulunan eserlerinin asıllarıyla tercümelerinden meydana gelmiş küçük bir sergi hazırlanmıştı. G. Duhamel, kitaplarından bir kısmını imzalamış, Millî Kütüphanede bulunmayan eserlerini göndereceğini vademiştir. Millî Kütüphane İdaresi, G. Duhamel'e, eserlerinin Türkçe tercümelerinden mürekkep bir koleksiyon hediye etmiştir.

MİLLÎ KÜTÜPHANEDE VAZİFE ALAN MESLEKDAŞLARIMIZ

Büyük Millet Meclisi eski Kütüphane Müdürü B. Şahap Nazmi Coşkunlar, Millî Kütüphanenin eski eserler bölümünde vazife almıştır. Meslekdaşımızın biyografisini bültenimizin I. cildinde neşretmiştik (I. cilt, sayı : 2, sahife : 143). Bir

müddet Maarif Vekâleti Türk Ansiklopedisi Bürosunda vazife gördükten sonra Millî Kütüphane kadrosuna iltihak eden Azerbaycan sabık Millî Şûra Reisi B. Mehmet Emin Resulzade de bu yıl Millî Kütüphanede vazife almıştır. Bu iki tecrübeli elemanın iltihakiyle Millî Kütüphane personel bakımından takviye edilmiştir.

Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı mezunlarından Zerrin Arsebük ile aynı Fakülte Türk Dili ve Edebiyatı mezunlarından Özcan Ataç ve yine aynı Fakülte Alman Dili ve Edebiyatı mezunlarından İzzet Aran ile Türk Dili ve Edebiyatı mezunlarından Ayhan Güvener de Millî Kütüphanede vazifelendirilmişlerdir.

MİLLÎ KÜTÜPHANEYE YARDIM DERNEĞİNDE

Bültenimizin I. cildinde (sayı : 2, sahife : 184-187) Millî Kütüphaneye Yardım Derneği Yönetim Kurulunda 7 inci çalışma yılına kadar (7 inci yıl dahil) vazife almış olanların adlarını vermiştik. Halen 8 nci çalışma yılında (1953-1954) kurulda vazifeli bulunanların listesini sunuyoruz :

SEKİZİNCİ ÇALIŞMA YILI 1953-1954

- BAŞKAN** : Cemal Alagöz, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Profesörlerinden
ASBAŞKAN : Yaşar Karayalçın, Ankara Hukuk Fakültesi Doçentlerinden
GENEL SEKRETER : Adnan Ötügen, Millî Kütüphane Müdürü
SAYMAN : Şükrü Sezener, Millî Kütüphane Mikrofilm memuru

ÜYELER :

- Leman Şenalp : Millî Kütüphane Uzmanlarından
 Sanih Sarıdal : Millî Kütüphane Mikrofilm Uzmanı
 Mevlüt Koca : Millî Kütüphane Mikrofilm memuru
 Türker Acaroğlu : Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürü
 Enver Koray : Maarif Vekâleti Umumi Müfettişlerinden
 Aziz Berker : Maarif Vekâleti Kütüphaneler Müdürü
 Behire Abacıoğlu : Millî Kütüphane Bibliyografya Enstitüsü Müdürü
 Münevver Okur : Millî Kütüphane Kütüphanecilerinden
 Dr. Perihan Çambel : Ankara Nümune Hastanesi Patoloğu
 Sami Nabi Özerdim : Millî Kütüphane Başuzmanı

DENETÇİLER :

- Semahat Turan : Millî Kütüphane Kütüphanecilerinden
 Muhteşem Alevcan : Millî Kütüphane Uzmanlarından
 Neclâ Çuhadaroğlu : Millî Kütüphane Kütüphanecilerinden
 Kâmrân Ağralı : Maarif Vekâleti Yayın Müdürlüğü Şube Müdürü Muavini
 Yukarıda adları verilen zevatın Yönetim Kuruluna seçilişleri tarihi olan 29

aralık 1953 salı günü 7 inci Genel Kurul toplantısına sunulmuş olan Yönetim Kurulu raporunu da aşağıda neşrediyoruz :

MİLLÎ KÜTÜPHANEYE YARDIM DERNEĞİ YÖNETİM KURULU YEDİNCİ ÇALIŞMA YILI FAALİYET VE HESAP RAPORU

"Derneğimizin bugün vazifesi sona eren Yönetim Kurulu 27 kasım 1952 günü işe başlamıştır. Bu devirde başkanlık vazifesini Prof. Cemal Alagöz, Asbaşkanlığı Türk Tarih Kurumu Başsekreteri Uluğ İğdemir, Genel Kâtipliği Millî Kütüphane Müdürü Adnan Ötügen, Muhasipliği Millî Kütüphaneden Hüsnü Gencer ifa etmişlerdir. Son içtimaa kadar üyelik vazifesinde bulunanlar şunlardır; Cemal Köprülü, Nevber Sönmez, Leman Şenalp, Sait Turan, Mevlüt Koca, Sanih Sarıdal, Sami Özerdim, Ahmet Ertürk, Abdülkadir Salgır, Şükrü Sezener.

Derneğimiz bu faaliyet yılında da Millî Kütüphaneye favdalı hizmetlerde bulunmuştur. Bu hizmetlerin mahiyeti hakkında muhterem Genel Kurulumuza malûmat vermeden önce gelir ve gider hesaplarımızın son durumunu arz edelim :

Yönetim Kurulu işe başladığı tarihte bir önceki Yönetim Kurulundan 112.332 lira 38 kuruş devralmıştır. Bankadaki paramızın 1952 faizi 2835 lira 68 kuruş varidatımıza ilâve edilmiş, ayrıca 1953 yılı içinde 19,168 lira 37 kuruş gelir sağlanarak varidat miktarı 134,336 lira 36 kuruşa iblâğ edilmiştir. Hulâsaten 1953 yılı içinde elde edilen gelirin müfredatı aşağıda gösterilmiştir :

Üye aidatı	53	Lira
Şahıstardan elde edilen bağış	1465,37	"
Hükümet yardımı	15000,00	"
Bankalardan elde edilen bağış	850,00	"
Millî Eğitim Vekâletinden	1800,00	"
YEKÜN	19168,37	"

Yönetim Kurulu elde ettiği 134,336 lira 36 kuruşluk gelirinden Millî Kütüphaneyebu yıl içinde 53799 lira 4 kuruş yardımda bulunmuştur. Bunun müfredatı ana hatlarıyla aşağıda gösterilmiştir :

	Lira	Kuruş
Kıtap, dergi, gazete satın alma	28.172,25	
Müstehtam ücretleri ve gelir vergileri	15.671,43	
Cilt atelyesi için sarfedilen	1,064,00	
Fotokopi, mikrofilm atelyesi için sarfedilen	2.051,07	
Nakliye (çeşitli)	1,645,71	
Kırtasiye	395,30	
Tamir	1.384,36	
Posta	110,75	
Su	103,20	

M. Eğ. V. verilen paradan	1.800,00
Müteferrik masrafları	1.400,97
yekûn	53.799,04

Bu paraların umumi varidat yekûnunadn çıkarılması suretiyle bakiye kalan yeni Yönetim Kuruluna devredilecektir. Bugün bankadaki nakdimiz 76.049 lira 45 kuruştur. Ayrıca kitap siparişleriyle günlük işlerin gördürülmesi için henüz mahsubu yapılamayan 4479 lira 13 kuruşluk bir avansla kasada nakit olarak bulunan 8 lira 74 kuruş da yeni Yönetim Kuruluna devrolunacaktır.

Bu suretle devrettiğimiz gelirin hakiki miktarı 80.537 lira 32 kuruştur. Bankadaki paramızın faizi de yeni Yönetim Kurulumuz faaliyete geçtikten sonra tahakkuk ettirilecektir.

Bu yıl içinde harcadığımız 53.799 lira 4 kuruşun büyük kısmı kitap ve sair matbuatlar satın alınmasına tahsis olunmuştur. Satın aldığımız 28.172 lira 25 kuruşluk kitaplar arasında merhum İbrahim Alâettin Gövsâ'nın büyük kıymet taşıyan 1694 ciltten müteşekkil kütüphanesiyle merhum Recep Peker'in 5000 adet eski harfli gazeie koleksiyonu bilhassa zikredilmeğe lâyık olanlarıdır.

Bağışlar: Derneğimizin, yedinci faaliyet yılında Millî Kütüphaneye kendi geliriyle yaptığı bu yardımların dışında 4116 cilt kitabın, bir adet mikrofilm okuma, bir adet mikrofilm kurutma cihazının Millî Kütüphaneye bağışlanmasında âmil ve vasıta olmuştur. Ayrıca 297 yabancı periyodiklerin yıllık abone ücretleri Dernekçe ödenmiştir.

Bütün bu rakamların da sarahaten ifade eylediği veçhile Derneğimiz yedinci faaliyet yılında Millî Kütüphanenin muhtelif cephelerden kalkınması ve gelişmesi için kıymetli yardımlarda bulunmuştur. Hizmetlerimizin mahiyetini muhterem Genel Kurulumuza bu şekilde arzettikten sonra sözü hesaplarımızı ve faaliyetlerimizi murakabe etmiş olan muhterem murakip-lerimize bırakıyoruz."

ANKARA ÜNİVERSİTESİNDE KÜTÜPHANECİLİK ÖĞRETİMİ

Onüç yıldan beri evvelâ kurs halinde, halen Türk Dili ve Edebiyatı Kürsüsüne bağlı bir ders halinde Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde devamlı şekilde yapılmakta olan kütüphanecilik öğretimine yeni bir şekil vermek ve bu öğretimi genişletmek üzere Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanlığı tarafından hazırlanmış ve Fakülte Genel Kurulu tarafından kabul edilmiş olan yönetmelik Ankara Üniversitesi Senatosu tarafından da tasdik edilmiş ve bu suretle Fakültede Kütüphanecilik öğretimine müstakil bir bölüm yahut kürsü halinde başlanması kararlaştırılmıştır. Bu yeni kürsü için Amerika'daki Ford vakfının yardımıyla bir Amerikalı kütüphanecilik profesörü getirilecek ve bu profesör, şimdiye kadar bu tedrisatı yapmış olan öğretim görevlisiyle birlikte çalışacaktır.

Fakültedeki bu yeni bölüm biri Şark dilleriyle, diğeri garp dilleriyle vücuda getirilmiş yazma ve matbu eserlerin tasnifinde ve çeşitli kütüphanelerin idaresinde vukuf sahibi ayrı tipte kütüphaneciler yetiştirecektir.

Yeni bölümün yönetmeliğini aynen neşrediyoruz :

ANKARA ÜNİVERSİTESİ DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ
KÜTÜPHANECİLİK BÖLÜMÜ YÖNETMELİĞİ

1- Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde Kütüphanecilik Öğretimi yapmak üzere, Fakültenin diğer Öğretim bölümlerine ilâveten bir Kütüphanecilik Bölümü kurulmuştur.

2- Bu bölümün gayesi, Kütüphaneler için ilme ve memleket kültürüne hizmet edecek, bu sahada araştırmalar yapabilecek evsafda ilmî personel yetiştirmektir.

3- Kütüphanecilik Bölümünde öğretim, diğer bölümlerde olduğu gibi, en az 8 sömestr sürer ve bitirme imtihanı ile sona erer. Öğretimin yapılış tarzı ve imtihanlar hakkında umumî öğretim Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

4- Kütüphanecilik bölümünde öğretim :

a) Şark Kültür çevresine giren yazma ve basma eserler ,

b) Garp Kültür çevresine giren yayınları takip ve tasnife yetkili iki tip kütüphaneci yetiştirecek surette iki istikamette yapılır.

5- Klâsik Şark Dilleriyle vücade getirilmiş yazma ve basma eserler üzerinde ihtisas sahibi kütüphaneci olarak yetişmek isteyen talebeler ilk devrede belge almak mecburiyetinde olduğu bir yaşayan yabancı dilden başka :

Kütüphanecilik (Umumî Bilgiler)

Osmanlı Paleografyası

Arapça veya Farsça

Tarih veya Türk Edebiyatı

derslerini almak ve bunların imtihanlarını vermek mecburiyetindedirler.

Aynı talebeler ikinci devrede şu dersleri alırlar :

Kütüphanecilik (Nazarî ve Tatbikî)

Arap Dili ve Edebiyatı veya Fars Dili ve Edebiyatı

Tarih veya Türk Edebiyatı Tarihi veya Felsefe disiplinlerinden biri

6- Garp Kültür eserlerini takip ve tasnife yetkili kütüphaneci olarak yetişmek isteyen talebeler, bölümün birinci devresinde belge almak mecburiyetinde olduğu yabancı dilden başka :

Kütüphanecilik (Umumî Bilgiler)

Osmanlı Paleografyası

Yaşayan Yabancı Dillerden biri

derslerini almak ve bunların imtihanlarını vermek mecburiyetindedirler. Aynı talebeler ikinci devrede şu dersleri alırlar :

Kütüphanecilik (Nazarî ve Tatbikî)

Yaşayan Garp Dillerinden birinin Edebiyatı

Modern Türk Edebiyatı veya Felsefe disiplinlerinden biri

ADLARI DEĞİŞEN MİLLÎ KÜTÜPHANELER

Muhtelif vilâyetlerimizde ve kazalarımızda mevcut (Millî Kütüphane) adını taşıyan müesseselerin adları Maarif Vekâletince değiştirilmiştir. Bunların aldıkları yeni isimler aşağıda gösterilmiştir :

Çorum Merkezinde Millî Kütüphane : Şehir Kitaplığı
 Niğde Merkezinde Millî Kütüphane : Sungurbey Kitaplığı
 Aksarayda Millî Kütüphane : Aksaray Kitaplığı
 Balıkesir Dursunbey'de Millî Kütüphane : Dursunbey Kitaplığı
 Rize'de Millî Kütüphane : Genel Kütüphane

Bu suretle halen memleketimizde resmî mahiyette tek Millî Kütüphane olarak Ankara'da Millî Kütüphane kalmıştır. Hususi bir teşekkül tarafından kurulmuş olan İzmir'deki Millî Kütüphanenin adı değişmemiştir.

KÖYLERİMİZDE VE KASABALARIMIZDA
KÜTÜPHANELER

Tarsus'un Alifakı köyü gençleri (Örnek Gençler Okuma ve Spor Derneği) adıyla bir dernek kurmuşlar ve derneğe bağlı olarak bir de kütüphane meydana getirmişlerdir. Ayrıca Develi Kültür Derneği Kütüphanesi adıyla kurulan ve içerisinde 2000 e yakın kitabı bulunan küçük bir kütüphane de muhite çok faydalı olmaya başlamıştır. Gaziantep gençleri de şehirlerinin bir kütüphanesi bulunmadığını göz önünde tutarak kendi aralarında para toplamışlar ve bir kütüphane kurma işine girişmişlerdir. Mudanyada Nuri Telyakar adlı bir vatandaş da Misedolu köyünde bir kütüphane kurmuştur.

MEMLEKET KÜTÜPHANELERİNDE İARE
SERVİSLERİ

Türkiyenin muhtelif şehir ve kasabalarındaki umumi kütüphanelerimizin 41 inde birer halk iare servisi açılmıştır.

YENİ AÇILAN ÇÇCUK KÜTÜPHANELERİ

Türkiyede aşağıda yazılı yerlerde çocuk kütüphaneleri açılmıştır. Bu yeni müesseselerin çevrelerine faydalı olmasını diliyoruz.

Aydın	Merkez	Rize	Merkez
Bolu	"	Sinop	"
Edirne	"	Tunceli	"
Erzincan	"	Tokat	"
Erzurum	"	Trabzon	"
Giresun	"	Uşak Eşme	

Gümüşhane	”	Uşak	”
İstanbul Bayazıt		Bilecik	”
İstanbul Ragıp Paşa		Bilecik Bozöyük	
İstanbul Taksim		Bitlis	Merkez
Kütahya	Merkez	Mardin	”
Kastamonu	”	Siirt	”
Manisa	”	Hakkâri	”
Manisa Alaşehir		İzmir	”
Kocaeli İzmir-Ulugazi		Burdur	”
Ordu	Merkez	Hatay	”
Diyarbakır	”	Kırklareli	”
Muş	”		

DIYARBAKIRDA YENİ BİR KÜTÜPHANE

Yeniden açılacak Diyarbakır Kütüphanesinin dahili taksimatı müteahhidine ihale olunmuştur. Bu kütüphanede umumi kısımdan başka bir çocuk kütüphanesi ve bir de halk iare servisi açılacaktır. Bütün tesisatı sipariş edilen bu yeni kütüphanenin Cumhuriyet Bahramında açılacabileceği ümit edilmektedir.

İSTANBUL KÜTÜPHANELERİNDE YENİ GELİŞMELER

Sadrazam Koca Ragıp Paşa “Darüssıbyan” ı mükemmel bir şekilde restore edilerek burada 23 nisan 1954 tarihinde bir “Çocuk kütüphanesi” açılmıştır. Ragıp Paşa Çocuk Kütüphanesi, kendi janrında pedagojik değerlerle kurulmuştur. Kütüphane çocuk kitaplarından başka 7-15 yaşları arasındaki çocuklara garp tekniğine uygun müzik terbiyesi vermek maksadiyle gerekli vasıtaları hazırlamıştır. Kütüphanenin bir sinema makinesi mevcuttur. Haftada iki gün çocuklara öğretici filmler gösterilmektedir. Kütüphanede müsteit çocukların resimle iştigali için lüzumlu vasıtalar da hazır bulundurulmaktadır.

Üsküdar'da, Şemsi Paşa'da Mimar Sinan tarafından inşa olunan Kuşkonmaz Medresesinin restorasyonu ikmâl edilerek burâda modern tesisleriyle bir halk kütüphanesi kurulmuştur. Başmemurluğuna Süleymaniye Kütüphanesi memurlarından Mutena Uzkınay tayin edilmiştir.

İstanbul Süleymaniye Kütüphanesinde eski ve yazma eserler üzerinde tetkiklerde bulunacak ilim ve fikir adamlarına mahsus olmak üzere bir “Eski eserler mütalâa salonu” açılmıştır. Bu salonda şarkiyat sahasında neşredilmiş bibliyografyalarla her nevi müracaat ve lûgat kitaplarının istifadeye hazır bulundurulmasına çalışılmaktadır.

Bayazıt Umumi Kütüphanesinin faaliyette bulunduğu Bayazıt İmaret külliyesi tamamiyle restore edilerek kütüphaneye tahsis olunmuştur. Bu kütüphanede Türkiye neşriyatından bütün eserler fiş kataloglarına alınarak umumi istifadeye konulmuştur. Kütüphanenin fiş katalogları 65.000 cilt eserin müellif ve kitap isim-

leriyle mevzularına ait fişleri ihtiva etmektedir. Bayazıt Umumi Kütüphanesinin periyodikler bölümü de faaliyete geçirilmiştir. Tasnif, tertip ve ciltleme faaliyetlerine devam olunmaktadır.

İstanbul Ragıp Paşa, Ayasofya, Köprülü, Nuruosmaniye, Fatih Camii kütüphanelerinin eski ve yazma koleksiyonları fiş kataloglarına alınmış ve kataloglar umumi istifadeye sunulmuştur: Millet Kütüphanesinde kataloglama faaliyeti sona yaklaşmıştır.

Süleymaniye Kütüphanesindeki kütüphaneler mikروفilm ve fotokopi servisinde, restore edilmeleri mümkün olmayacak derecede harabiyete uğramış eski kıymetli yazma eserlerden, gelecek nesillerin de istifadesini sağlamak maksadıyla bunların mikروفilmelerinin çekilmesine başlanmıştır.

Nuruosmaniye Kütüphanesinin restorasyonu ikmal edilmiş ve kütüphane klâsik kıymetleriyle ve fiş kataloglarıyla umumi istifadeye arz olunmuştur.

Eyüp Hüsrev Paşa ve Çarşamba Murat Molla Kütüphaneleri de restore edilerek umumi istifadeye arz edilmiştir.

Süleymaniye Kütüphanesinin 42.000 kitabı ihtiva eden yazma koleksiyonlarının tespiti ikmal edilmiş ve bu eserlerin umumi kataloğunun hazırlanmasına başlanmıştır. Bu faaliyetin iki yıl içinde ikmal edileceği ümit olunmaktadır.

Bayazıt Umumi kütüphanesinin 150.000 cilt kitabı ihtiva edecek 2 numaralı deposu üç katlı olarak ayarı kabil madenî raflarla teçhiz edilmiştir. Süleymaniye Kütüphanesinde iki deponun da tek katlı olarak aynı şekilde yaptırılmış madenî raflarla teçhizi ikmal olunmuştur.

Yazma divanlar kataloğunun 17. asır şairlerine ait ikinci cildi basılmaktadır. Tarih-Coğrafya Yazmaları Kataloğunun 11. fasikülünün müsveddeleri hazırlanmıştır. Müsveddeler matbaaya tevdi olunmak üzeredir.

Fatih Millet Kütüphanesinde bütün tesisleriyle ikinci bir okuma salonu umumi istifadeye açılmıştır.

İSTANBUL KÜTÜPHANELERİNDE YENİ TAYİN VE NAKİLLER

Fatih Camii Kütüphanesi (Daha önce Süleymaniye Umumi Kütüphanesi) Müdürü Dr. Mustafa Köymen kendi isteği ile Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesine müdür olarak tayin olunmuştur.

Fatih Millet Kütüphanesi Müdürü Halit Dener Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğüne, Süleymaniye Kütüphanesi Müdür Muavini Şemim Emsem Millet Kütüphanesi Müdürlüğüne, Süleymaniye Kütüphanesi memurlarından Ahmet Türk Ragıp Paşa Kütüphanesi Müdürlüğüne, Süleymaniye Kütüphanesi memur-

larından Mutena Uzkinay Şemsi Paşa Halk Kütüphanesi Başmemurluğuna tâyin edilmişlerdir. Millet Kütüphanesi memurlarından Muhterem Aktuğ Süleymaniye Kütüphanesi Müdür yardımcılığına getirilmiştir. Ayasofya Kütüphanesi Müdürü Haydar Ali Dirioz askerlik vazifesini yapamamak üzere Yedek Subay Okuluna girmiştir.

İSTANBUL ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANESİ

Memleketimizin en zengin ve mazbut kütüphanelerinden biri olan ve pek kıymetli koleksiyonları ihtiva eden İstanbul Üniversitesi Kütüphanesinin, binanın mevcut ağırlığa tahammül edememesi ve çökmesi ihtimaline binaen kapatıldığını, kitapların üst katlardan zemin katına nakledildiğini gazetelerden öğrenmiştik. Bilâhara yine gazetelerde neşrolunan bâzı havadislerden bu kütüphanenin lâğvedileceği, buradaki kitapların Üniversitenin diğer Fakültelerine dağıtılacağı öğrenilmişti. Bu büyük kütüphanenin bu şekilde dağıtılmasına karşı muhtelif gazetelerde ağır tenkitler neşrolundu. Son günlerde büyük bir memnuniyetle öğrendiğimize göre bu kıymetli müessesenin bu şekilde heder olması önlenmiş ve Üniversite Merkez Kütüphanesi için yeni bir binanın inşasına karar verilmiştir. Bu haberi büyük bir memnuniyetle meslekdaşlarımıza bildiriyoruz.

B. FEHMİ EDHEM KARATAY EMEKLİYE AYRILDI

İstanbul Üniversite Kütüphanesi Müdürü B. Fehmi Edhem Karatay 5 Ekim 1953 tarihinde emekliye ayrılmış ve bu vazifeye vekâleten aynı kütüphane Müdür yardımcısı Nureddin Kalkandelen tâyin edilmiştir. B. Nureddin Kalkandelen, Üniversite Kütüphanesinde ve Kütüphaneler Tasnif Komisyonunda uzun yıllar değerli hizmetlerde bulunmuş olan merhum Sabri Kalkandelen'in oğludur. Türk Kütüphanecilik tarihinde mümtaz bir mevkii olan ve Üniversite Kütüphanesinin bugünkü haline gelmesinde büyük emekleri geçen Fehmi Edhem Karatay'ın biyografisini bültenimizin birinci cildinde neşretmiştik (cilt 1, sayı 2, sahife 69).

ANKARA TÜRK OCAĞI KÜTÜPHANESİ

Ankara Türk Ocağı Kütüphanesi Ocağın eski binası olan Ankara Halkevi binasında 3 mart 1954 tarihinden itibaren umumun istifadesine arz edilmiştir. Cumadan başka her gün sabah saat 9 dan gece 12 ye kadar açık tutulan bu kütüphanenin 40.000 cilt kitabı vardır. Tabiatıyla bunlar Ankara Halkevinden Türk Ocağına intikal etmiş olan koleksiyonlardır.

İZMİR MİLLÎ KÜTÜPHANE CEMİYETİ GENEL KURULU

İzmir Millî Kütüphane Cemiyetinin yıllık genel kurul toplantısı 9 mart 1954

günü kütüphane binasında toplanmıştır. Umumi heyete sunulan rapora göre kütüphanenin geçen yıl 55.560 ciltten ibaret olan İkitap sayısı 57. 197 ye yükselmiş bulunmaktadır. Son yılın okuyucu sayısı 125.757 dir. Seçim sonunda eski yönetim kurulu mensupları yeniden seçilmişlerdir. Hususi bir cemiyet tarafından kurulmuş olan bu kıymetli kütüphanede son yıllarda depolara madenî raflar yerleştirilmiştir.

IFLA'NIN VIYANA TOPLANTISINA KATILDIK

Ifla'nın (Kütüphaneciler derneklerinin Milletlerarası Federasyonu) 10-13 haziran 1953 tarihlerinde Viyana'da yapılan 19. toplantısına Türk Kütüphaneciler Derneğini temsilen Millî Kütüphane Uzmanlarından Abdülkadir Salgır iştirak etmiş ve böylece Derneğimiz üyesi bulunduğu bu Milletlerarası teşekkülün içtimainda temsil olunmuştur. İsviçre Millî Kütüphanesi Umum Müdürü P. Bourgeois'nun başkanlığında toplanan kongreye üyelerin yoklamasıyla başlanmış, Kongre Başkanının açış nutku, IFLA Genel Sekreterinin çalışma ve hesap raporları okunmuştur. Halk kütüphaneleri, Milletlerarası kitap iaresi, Üniversite yayımlarının mübadelesi, toplu katalog ve kütüphane istatistikleri talî komisyonlarının çalışmalarından sonra İkinci Genel oturumda Birleşmiş Milletler Teknik Yardımı gereğince İran Kütüphanelerini ıslâh etmek maksadiyle Unesco tarafından Tahran'a gönderilen ve Tahran'da bilhassa Tıp Fakültesi Kütüphanesinin geliştirilmesi işleriyle meşgul olan Avusturya Millî Kütüphanesi Umum Müdürü Dr. J. Stummvoll bu misyona ait raporunu okumuş, bundan sonra Unesco ve F. I. D. mümessillerinin raporları dinlenmiş, talî komisyonların aldıkları kararlar münakaşa edilmiş, ve nihayet Yugoslav delegelerinin teklifi üzerine gelecek IFLA toplantısının 1954 eylülünde Belgrad'da yapılmasına karar verilmiştir. Dört gün süren çalışmalardan sonra Viyana'daki Millî Kütüphanede verilen bir çay ve konserle kongre sona ermiştir. Arkadaşımız Abdülkadir Salgır'ın bu Milletlerarası toplantıya iştiraki için gereken masraf Derneğimizce temin olunmuştur.

1955 EYLÜLÜNDE BRUXELLES'DE MİLLETLERARASI BÜYÜK BİR MESLEKİ KONGRE TOPLANACAK

Pariste bulunan UNESCO Genel Merkezinin Kütüphaneler Bölümünün daveti üzerine, 1955 eylül ortalarında Bruxelles'de Milletlerarası bir Kütüphaneler ve Dokümantasyon Merkezleri Kongresi toplanacaktır. Millî Kütüphane'mizin de geçen yıldan beri üye bulunduğu Müzik Kütüphaneleri Milletlerarası Derneği'nin (Association Internationale des Bibliothèques Musicales) Genel Kurul ve diğer özel toplantıları da gene o tarihlerde Bruxelles'de yapılacaktır. Türkiye, bütün bu toplantılara iştirake resmen davet edilmiş bulunmaktadır.

Kongrenin Organizasyon Komitesince şimdiden hazırlanan programı, bize onun mahiyeti hakkında bir ilk fikir vermektedir. Genel konu şudur : Modern hayatta kütüphaneler ve dokümantasyon merkezlerinin vazife ve mesuliyetleri... Birinci gün olan pazartesi sabahı açılış töreni Belçika resmî makamlarının huzuru

ile yapılacak; Belçika Maarif Vekili, UNESCO Müdürü, Organizasyon Komitesi Başkanı birer nutuk söyleyecektir. Öğleden sonraki umumi celsede milletlerarası genel raportörler kendi tebliğlerini (exposés) okuyacaklardır. Bu tebliğlerden maksat görüşmeler için genel bir program çizmek olacaktır. Okunacak tebliğler :

1- Konunun milletlerarası veçheleri. Çeşitli sınıftan Kütüphanelerin ve dokümantasyon merkezlerinin rolü. Milletlerarası plânda faaliyetlerin koordinasyonu.

2- Konunun milli veçheleri. Yeteri kadar gelişmemiş memleketlerde kütüphanelerin ve dokümantasyon merkezlerinin organizasyonu.

3- Âmme idarelerinin aksiyonu.

O gece milletlerarası birçok şahsiyetlerin iştirakiyle, umumi bir toplantı daha yapılması düşünülmekte ise de, bu toplantı henüz kati şeklini almış değildir.

Salı ve çarşamba günleri ile perşembe sabahı yapılacak umumi toplantılarda şu konular müzakere edilip kararları bağlanacaktır :

1- Millî ve milletlerarası işbirliği prensipleri. Kolektif kataloglar. Milletlerarası iare, milletlerarası posta pulu muafiyeti. Satın almalar için müşterek plânlar.

2- Milletlerarası, millî, özel bibliyografya. Bibliyografik istihbarat millî merkezleri.

3- Çeşitli okuyucu sınıflarıyla münasebetler : bilim ve sanayî araştırmacıları, üniversite öğrencileri, genel kültürlerini tamamlamak isteyen okuyucular.

4- Genel kütüphanelerin diğer çeşitten kütüphaneler ve dokümantasyon merkezleriyle olan münasebetleri. Eserlerin seçilmesi.

5- Şehir merkezlerinde halk okuma odalarının organizasyonu.

6- Köylerde halk okuma odalarının organizasyonu.

Perşembe günü öğleden sonra toplu bir "excursion" yapılacaktır.

Cuma günü öğleden sonra ve cumartesi sabahı, açık oturumlara ayrılmıştır. Müzakereleri genel raportörler idare edecektir. Kararlar özel meseleler için ayrı ve hususi kongrelerde, genel konular için son umumi toplantılarda reyeye konacaktır. Günün müzakere konuları :

1- Kütüphanecilerin formasyonu, hassaten ekonomik ve sosyal hayata iştirak ve intibakları bakımından.

2- Fotoğraf ve mikrofilm vasıtasıyla dokümanter rörodüksiyon : muhafaza servisinde; silâhli çarpışmalar sırasında depolar tesisi için; mübadele maksadiyle.

3- Dokümanların maddeten muhafazası ve bunların restorasyon metotları.

4- Kütüphanelerin ve dokümantasyon merkezlerinin teçhizatı ve maddî vasıtaları (dokümanların rörodüksiyonu, seçme, mobilye, tesisat v. b.).

5- Kütüphanecilik ve dokümantasyon tekniklerinin normalizasyonu (Kataloglama kaideleri, kısaltmalar, rümuşlar v. b.).

Cumartesi akşamı kapanış ziyafeti verilecek, pazar günü de toplu bir "excursion" daha yapılacaktır.

Bu genel kongrenin raportörleri şunlardır :

B. CLAPP (Amerika) : Milletlerarası veçheler.

- B. STUMMVOLL (Avusturya) : Millî veçheler.
 B. JULIEN CAIN (Fransa) : Âmme idarelerinin aksiyonu.
 B. BRUMMEL (Felemenk) : İşbirliği prensipleri.
 B. COBLANS (Güney Afrika) : Bibliyografya.
 B. UNO WILLIERS (Norveç) : Okuyucularla münasebetler.
 B. HANSEN (Danimarka) : Diğer kütüphanelerle münasebetler.
 B. MC COLVIN (Büyük Britanya) : Halk okuma odalarının organizasyonu.
 Bn. Suzanne BRIET (Fransa) : Meslekî formasyon.
 BB. Paul POINDRON, KLEEBERG, R. SHAW (Fransa, İsveç ,Amerika) : Dokümanter röproduksiyon.
 BB. GRILLO (İtalya) ve PLENDERLEIK (Büyük Britanya) : Muhafaza.
 B. SCHURMEYER (Almanya) : Teçhizat.
 B. VOORHOEVEN (Felemenk) : Normalizasyon.

Müzik Kütüphaneleri ve Fonoteklerinin IV. Milletlerarası Kongresinin de o tarihlerde Bruxelles'de toplanacağını yukarıda kaydetmiştik. Bu çeşit ihtisas müesseselerini içine alan Milletlerarası Derneğin II. Genel Kurulu pazar sabahı toplanacak, öğleden sonra da "müzik ek kongresi"nin açık oturumu yapılacak, şu konular müzakere edilecektir :

- 1— Müzik okuma odaları.
- 2— Müzik fonotekleri ve diskotekleri.
- 3— Radyo müzik kütüphaneleri.
- 4— Meslekî formasyon.

O akşam Dernekçe temsilcilere bir ziyafet verilecektir.

Salı günü öğleden sonra Milletlerarası Fonotek Komisyonu toplanacaktır. Çarşamba günü öğleden sonra Radyo Müzik Kütüphaneleri Komisyonu ile Müzik Okuma Odaları Komisyonu toplantılarını yapacaklardır.

Cuma sabahı yapılacak olan umumi toplantıda şu iki konu görüşülecektir :

- 5— Nota ve plâk mübadeleleri.
- 6— Müzik kaynakları milletlerarası repertuarı.

Bu özel müzik kongresinin raportörleri de şunlardır :

- BB. SCHAEFFNER (Fransa) ve SPIVAKE (Amerika) : Fonotekler.
 B. DAVIES (Büyük Britanya) : Radyo kütüphaneleri.
 BB. NOWAK (Avusturya) ve NATALETTI (İtalya) : Mübadeleler.
 BB. BLUME (Almanya) ve LESURE (Fransa) : Kaynaklar repertuarı.

Müzik okuma odaları ile meslekî formasyon konuları raportörleri henüz tayin edilmemiştir.

Çok sayıda meslekdaşımızın bu kongrelerin toplantı ve görüşmelerine fiilen katılması arzuya şayan olduğu gibi, memleketimiz ve mesleğimiz bakımından bunun büyük bir önemi vardır. Yukarıda görüldüğü üzere, kongrelerin umumi celselerinde müzakere edilecek konuların herbiri için resmî bir raportör seçilmiş.

tir. Bu raportörler, kendilerine resmen "tevdî edilen" meseleyi ortaya atmak üzere kısa birer ön-rapor sunacaklardır. Bu ön-raporların 1954 martında yayımlanmış ve derhal bütün memleketlere gönderilmiş olması gerekiyor idiye de, bunlar henüz (1954 mayıs sonu) memleketimize vasıl olmamıştır. Çeşitli memleketler bu meselelerin arasından kendilerini bilhassa ilgilendirenleri seçip ön-raporların çerçevesi dahilinde yazılı tebliğler (communications) göndermeye davet edileceklerdir. Bütün bu yazılı tebliğler sırasıyla 1954 aralık ayında yayımlanarak gelecek Kongreye katılacak bütün üyelere dağıtılacaktır. Bu suretle, Kongrede görüşmelere başlamazdan önce raportör sadece konuyu hatırlatarak tebliğlerin kısa bir özetini yapacaktır.

Tekrar edelim : Meslekdaşlarımızın büyük bir çoğunluğu ilkin *yazılı*, daha sonra *sözlü* olarak bu kongrelere katılacak olurlarsa, bu, her bakımdan memleketimizin menfaatlerine uygun düşecektir. Kongrenin resmî programı ve ön-raporları hakkında Ankara'da Millî Kütüphaneden bilgi alınabilir.

Gerçi Millî Kütüphane bu kongrelere katılıp katılmıyacağı hakkında şimdiden bir şey diyemeyeceğini ocak ayında Paris'e bildirmiştir ; çünkü, bunun her şeyden önce gelecek yılın bütçesine konabilecek ödeneğe bağlı kalacağı takdirde buyurulur. Fakat durumu müsait olan meslektaşlarımız bu kongrelere hususi olarak şahsen de katılabileceklerdir. Yukarıda sıralanan problemlerden bazı meslekdaşlarımızı hassaten ilgilendirenler varsa, bunlara dair İngilizce, Fransızca ve muhtemelen Almanca olarak hazırlanacak yazılı tebliğlerin 1954 aralık ayına kadar Paris'e gönderilebilmesi için en geç 1 kasım 1954 tarihine kadar Ankara'da Millî Kütüphane'ye yollanması gerektiğini hatırlatırız.

1954 nisan-mayıs aylarında Paris'te yapılan Müzik Kütüphaneleri Milletlerarası Derneğinin İcra Komitesi ve çeşitli komisyonlarının toplantısına Türkiye'den hiç kimse, maalesef, iştirak imkânını bulamamıştır. Paris'in büyük Mazarine Kütüphanesi bu fırsattan faydalanarak bir "müzik haftası" tertiplemiş; sergiler, konserler ve çeşitli toplantılar hazırlamıştır. Derneğin çıkardığı "Bulletin d'information" a Millî Kütüphane'miz Türkiye bölümü için geçen yıldan beri bibliyografya malzemesi vermeğe devam etmektedir. Müzik kütüphaneleri ve fonoteklerine ait bu milletlerarası derginin ilk sayısından itibaren tam bir koleksiyonu Millî Kütüphane'de mevcuttur.

MİLLETLERARASI 21. DOKÜMANTASYON KONFERANSI İLE KÜTÜPHANECİ DERNEKLERİ MİLLETLERARASI FEDERASYONU TOPLANTISI BU YIL YUGOSLAVYA'DA YAPILACAK

FID (Federation Internationale de Documentation) tarafından organize edilen Milletlerarası 21. Dokümantasyon Konferansı'nın bu yıl, Yugoslavya FID Millî Komitesi ile iştişareden sonra, 19-26 Eylül 1954 tarihlerinde Belgrad'da toplanması kararlaştırılmıştır.

Konseyin ve Etüt Komisyonlarının toplantılarını da ihtiva edecek olan prog-

ram tasarısını Yugoslavya FID Millî Komitesi hazırlıyacaktır. Şimdilik, meslekî toplantılar dışında aşağıdaki gösterilerin yapılacağı haber verilmektedir:

- 18 Eylül cumartesi saat 17 : Kokteyl-parti.
- 19 " Pazar saat 10.30 : Konferansın açılış töreni.
saat 16-18 : Otobüsle Belgrad'da bir gezinti.
- 20 " pazartesi saat 20 : Millî Tiyatro'da temsil.
- 21 " salı öğleden sonra : Kütüphaneleri ziyaret (ihtiyari).
- 22 " çarşamba öğleden sonra : Avala'da ziyafet.
- 23 " perşembe öğleden sonra : Millî Müze'yi ziyaret (ihtiyari).
- 24 " cuma bütün gün : Topola ve Arancelovak'a gezi.
- 25 " cumartesi öğleden sonra : Konferansın kapanış töreni.
- 26 " pazar bütün gün : Saraybosna, Dubrovnik ve Split'e gezi.

19 Haziran 1954 günü Komisyon çalışmalarına ait tafsilâtlı bir program yayımlanacaktır.

Öte yandan, FIAB diye kısaltılan (Federation Internationale des Associations de Bibliothecaires) Kütüphaneci Dernekleri Milletlerarası Federasyonunun yıllık toplantısı da 27 Eylül-1 Ekim 1954 tarihleri arasında Zagreb'de yapılacaktır.

Yugoslavya'daki bu meslekî toplantılara- masraflarını kendileri çekerek- katılmak isteyen Türk Kütüphaneciler Derneği üyelerinin Dernek Genel Sekreterliğini bundan haberdar etmeleri rica olunur. Derneğimiz, böyle toplu seyahatler için, tren veya uçak gibi nakil vasıtalarında ve Yugoslavya'da ikamet hususunda avantajlar sağlamağa çalışacaktır.

İSTANBUL KÜTÜPHANECİLERİ CEMİYETİ

İstanbul'daki meslekdaşlarımız (İstanbul Kütüphanecileri Cemiyeti) adıyla bir meslekî cemiyet kurmuşlardır. 26 Ocak 1954 günü Bayazıt Umumi Kütüphanesi çocuk bölümünde yapılan ilk genel kurul toplantısında cemiyet başkanlığına Belediye Kütüphanesi Müdürü M. Orhan Durusoy, Başkanvekilliğine Süleymaniye Kütüphanesi Müdürü Dr. Mustafa Köymen, Genel Sekreterliğe İktisat Fakültesi Kütüphane Müdürü Dr. Sabri Girişmener, Saymanlığa Bayazıt Umumi Kütüphanesi Müdürü Muzaffer Gökman seçilmişlerdir. Cemiyetin merkezi Bayazıt Umumi Kütüphanesinde Özel Dairedir. Cemiyetin üye sayısı 86'dır. Bu yeni meslek teşekkülünün tüzüğünü bültenimizin bu sayısında aynen neşrediyoruz. İstanbul Kütüphanecileri Cemiyetine büyük başarılar dileriz.

İSTANBUL KÜTÜPHANECİLERİ CEMİYETİ ANA NİZAMNAMESİ

Madde : 1 — İstanbul Kütüphanecileri Cemiyetinin Merkezi İstanbuldur. Cemiyetin yeri şimdilik, Bayazıt İmaret caddesi No : 18 dir.

Madde : 2 — İstanbul Kütüphanecileri Cemiyetinin gayesi :

A- Cemiyet, Kütüphaneciler arasında mesleki temas ve çalışmalarını teşvik etmek ve Kütüphaneciliğin bir meslek olarak tanınmasını ve yükseltilmesini,

B — Meslekdaşlar arasında her türlü yardımlaşmayı gaye edinir.

Madde : 3 — Cemiyetin siyasetle hiç bir alâkası yoktur.

Madde : 4 — Cemiyet, gayesini gerçekleştirmek için mesleki yayımlar yapar, konferanslar, sergiler, müsamereler, yurd içinde ve dışında geziler tertip eder ve İstanbulun muhtelif semtlerine dağılmış olan Kütüphaneleri tanıtır, modern kütüphanecilik zihniyetinin memlekette uyanması için çalışır.

Hasılat temini maksadı ile tertip edilecek müsamereler vesaire eğlenceler için Cem-i İnanat nizamnamesi gereğince resmî müsaade istihsal edilir.

Madde : 5 — Cemiyetin kurucuları aşağıda gösterilmiştir:

Alpsar, Abdürrahim. Ayasofya Kütüphanesi Memurlarından. Küçük Ayasofya Hisar sokak No : 17 (T. C.)

Çığ, Kemal. Topkapı Sarayı Kütüphanesi Müdürü. Sultanahmet Utangaç sokak' No : 13 (T. C.)

Dener, Halid. Millet Kütüphanesi Müdürü. Sultanahmet Torun sokak No : 4/1 (T. C.)

Durusoy, Orhan. Belediye Kütüphanesi Müdürü. Lâleli Mesih-Paşa Caddesi No. 60 (T. C.)

Emsem, Şemim. Süleymaniye Kütüphanesi Müdür Yardımcısı. Gedikpaşa Tatlıkuyu sokak No : 33/2 (T. C.)

Girişmener, Dr. Sabri. İktisat Fakültesi Kütüphanesi Müdürü. Lâleli Aksaray caddesi No : 23/1 Ferah apartmanı (T. C.)

Gökman, Muzaffer. Bayezit Umumi Kütüphanesi Müdürü. Belediye Boyacı Ahmet sokak No : 1 (T. C.)

Kalkandelen, Nureddin. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Müdür Vekili. Bayezit Takvimhane caddesi No : 15 (T. C.)

Köymen, Dr. Mustafa. Süleymaniye Umumi Kütüphanesi Müdürü. Süleymaniye Ayşe Kadın sokak No : 30 (T. C.)

Parmaksızoğlu İsmet. Ragıp Paşa Kütüphanesi Müdürü. Lâleli Ordu caddesi No : 23 (T. C.)

Polatkan, Kemal. Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi Müdürü. Üsküdar Ahmediye Gündoğdu caddesi No : 89/1 (T. C.)

Yümgül, Naci. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Müdürü. Küçük Ayasofya caddesi No : 23 (T. C.)

Madde : 6 — On sekiz yaşını bitirmiş, medeni haklara sahip ve bilfiil kütüphane hizmetlerinde bulunmuş veya bulunmakta olan her Türk vatandaşı kendi yazılı isteği, iki asil âzanın yazılı tavsiyesi ve idare heyeti kararı ile cemiyetin üyesi olabilir.

Madde : 7 — Cemiyetin üyelüğünden çıkma ve çıkarılma şartları ve sebepleri aşağıda gösterilmiştir.

A — Her âza çıkma isteğini yazı ile bildirmek suretiyle cemiyetten ayrılabilir.

B — Cemiyetin bünye ve gayelerine aykırı hareketlerde bulunan veya maksadlarını kötüye kullanan üyeler İdare Heyeti kararı ile üyelikten çıkarılabilir.

C — Yıllık aidatını iki yıl üst üste ödememiş üyeler İdare Heyeti kararı ile üyelikten çıkarılırlar.

D — B ve C fıkralarında durumları belirtilen üyeler ilk toplanacak Umumi Heyette haklarında verilen karara itiraz edebilirler.

Umumi Heyetin bu hususta vereceği karar kat'idir

Madde : 8 — Umumi Heyet her yıl Ocak ayı içinde İstanbul'da toplanır. Toplantı günü, yeri ve saati İstanbul'da çıkan iki gazete ile toplantıdan en az bir hafta önce ruzname ile birlikte ilân edilir ve en büyük mülki âmire bildirilir.

Umumi heyet toplantısında müzakereye başlanılabilmesi için âzaların üçte ikisinin toplantıda hazır bulunması lâzımdır. Ekseriyet temin edilemediği takdirde müteakip toplantıda hazır bulunan âzanın mevcudu ile iktifa olunur.

Umumi heyet toplantısında alınan kararlar içtimada hazır bulunmayan âzaya ve başkalarına gazetelerle bildirilir.

Madde : 9 — Umumi Heyet , üyelerinden beşte birinin isteği veya murakıpların talebi üzerine idare heyetince olağanüstü toplanmaya çağırılır. olağanüstü toplantılar için 8. nci maddenin hükümleri tatbik edilir.

Madde : 10 — Umumi Heyet vazifeleri ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

A — İdare Heyeti ve murakıpların raporlarına göre cemiyetin bir yıllık çalışmalarını ve hesaplarını incelemek, tasdik etmek ve İdare Heyetini ibra eylemek,

B — Cemiyetin çalışma programlarının ana hatlarını tesbit etmek ve yeni yılın bütçesini tasdik etmek,

C — İdare Heyetinin teklileri üzerinde karar vermek.

Madde : 11 — İdare Heyeti, Umumi Heyet tarafından bir yıl müddetle seçilir ve sekiz kişiden teşekkül eder. İdare Heyeti üyeleri tekrar seçilebilirler. İdare Heyetinin bir reisi, bir reis vekili, bir umumi kâtibi ve bir de muhasibi vardır. İdare Heyetinin sekiz üyesi yukarıda yazılı iş bölümünü kendi aralarında yaparlar.

Madde : 12 — İdare Heyeti en az beş üye ile toplanıp mevcudun çokluğu ile karar verir. Reylerde eşitlik hasıl olduğu takdirde reisin veya reis vekilinin iltihak ettiği rey tercih olunur.

Madde : 13 — İdare Heyetinin vazifeleri ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

A — Cemiyeti idare etmek.

B — Umumi Heyet tarafından tesbit edilen çalışma programını gerçekleştirmek.

Madde : 14 — Cemiyeti idare heyeti reisi temsil eder. Cemiyetin giderlerini sarf esnasında reisin, reis vekili veya umumi kâtip ile müşterek imzaları kâfidir.

Madde : 15 — Üyeler yılda en az iki lira aidat ve bir def'aya mahsus olmak üzere bir lira giriş parası verirler. Aidat miktarı yılda 120 lirayı geçemez. Cemiyet her türlü teberrü ve mûsamere vesaire gibi faaliyetlerinden temin edeceği hasılatı gelir kaydeder.

Madde : 16 — Cemiyetin bütün hesapları ve faaliyeti umumi heyet tarafından bir yıl müddetle seçilen iki murakıp vasıtasıyla kontrol edilir. İdare Heyeti vazifelerini yapabilmeleri için murakıplara her türlü kolaylığı göstermek, kayıtlarını, makbuzlarını ve hesap defterlerini ve diğer evrakı ibraz etmekle mükelleftir.

Madde : 17 — Cemiyet Ana Nizamnamesinde yapılması düşünülen değişiklikte üyelerin en az üçte ikisinin yapılacak toplantıda bulunması şarttır. Ancak birinci toplantıda bu çokluk temin edilemezse bir hafta sonra ilân edilerek yapılacak ikinci umumi heyet toplantısında mevcut üye adediyle iktifa olunur ve icap ederse gerekli değişiklik yapılır.

Madde : 18 — Cemiyet ancak umumi heyet tarafından ve üyelerinin üçte iki ekseriyeti kararı ile fesh olunabilir. Bu takdirde bilcümle emval ve esmanı umumi heyetin tensip edeceği bir Kütüphaneye devredilir.

Geçici Madde : 1 — Cemiyetin ilk umumi heyet toplantısına kadar kurucu üyelerden seçilecek olan sekiz kişilik heyet ilk İdare Heyetini teşkil eder ve İdare Heyetlerinin haiz oldukları bütün yetkilerini kullanır.